

Referat fra Pastoralrådets høstmøte 2009

23. – 25. oktober

Dagsorden

1. Åpning av møtet med messe
2. Velkommen ved Pastoralrådets ordfører
3. Navneopprop
4. Valg av møteledelse, møtesekretær, tellekorps og to protokollunderskrivere
5. Godkjenning av innkallelsen
6. Godkjenning av dagsorden
7. Orientering fra biskopen
8. Orientering fra kontorsjefen
9. Årsrapport fra AU
10. Markering av Prestenes År i OKB
11. Nordisk Katolsk Familiekongress i Jönköping 2010
12. Livsvern – behov for innsats, mulige veier å gå.
13. Nye PRO-statutter
14. Orientering om OKBs budsjett
15. Menighetshåndboken/HMS i OKB
16. Eventuelt
17. Evaluering av møtet.

Dagsprogram

Fredag 23. oktober

- Kl. 17.00 Avreise fra Akersveien 5
- Kl. 18.00 Ankomst. Innkvartering
- Kl. 18.30 Åpningsmesse
- Kl. 19.15 Aftensmat
- Kl. 20.00 PRO-møtet åpner – Sak 2-6. Sak 9.
- Kl. 21.00 Sosialt samvær

Lørdag 24. oktober

- Kl. 07.30 Vekking
- Kl. 08.15 Messe
- Kl. 09.00 Frokost
- Kl. 10.00 Sak 7, 8 og 14
- Kl. 12.00 Angelus
- Kl. 13.15 Lunsj
- Kl. 15.00 Sak 10. Sak 12.
- Kl. 16.15 Kaffe og litt å bite i settes frem i stuene.
- Kl. 17.00 Sak 13
- Kl. 18.30 Middag
- Kl. 19.30 Aftenbønn
- Kl. 20.00 Sosialt samvær

Søndag 25. oktober

- Kl. 07.30 Vekking
- Kl. 08.00 Høymesse – 30. søndag i det alm. kirkeår
- Kl. 09.00 Frokost
- Kl. 09.45 Sak 11 og 15
- Kl. 11.30 Kaffepause
- Kl. 12.00 Angelus. Sak 16 og 17.
- Kl. 13.00 Lunsj, deretter avreise ca. 14.

[Sak 1. Messe i kapellet]

Sak 2. Velkommen ved Pastoralrådets ordfører

Maria Fongen orienterte om forholdene ved stedet for møtet (Mariaholm) og om den endrede dagsorden i forhold til det som er sendt ut til representantene. Sakene var ikke endret, det gjaldt kun dagsorden.

Sak 3. Navneopprop

Møteledelsen foretok opprop av alle representantene og sekretariatet. Følgende var til stede:

Biskop Bernt Ivar Eidsvig
Maria Elizabeth Fongen (leder)
Jorun Nikoline Myklevik (Lillehammer, fast, AU)
Pastor Oddvar Moi (prester/diakoner, fast)
Pastor Carlo Le Hong Phuc (prester/diakoner, vara)
Nebojsa Praljak (Arendal, fast)
Jacek Palkowski (Asker og Bærum, vara)
Andreas Christiansen (Bergen, vara)
Carl Erik Thielemann (Drammen, fast)
Henri Maatje (Fredrikstad, vara)
Iwona Vegstein (Halden, vara)
Arve Solhaug (Hamar, fast)
Ingvild Sjo (Haugesund, fast)
Turid Folkedal (Hønefoss, fast)
Thanh Huu Nguyen (Jessheim, fast)
Margaret Patricia Aanonsen (Kristiansand, vara)
Dag Erik Løvås (Larvik, fast)
Vidar Blømdal (Lillestrøm, fast)
Eric Sundt-Johannesen (Moss, fast)
Christine Behncke Thielemann (Moss, vara)
Frøydís Sunniva Gustavsén (Oslo, fast)
Ingrid Hamberg (Porsgrunn, fast)
Astri Blixhavn (Tønsberg, fast)
Helge Gudheim (Valdres, fast)
Pablo Barrera (NUK, vara)
Bodil Brøgger (NKKF, fast)
Camilla Cselenyi (ansatte i OKB, fast)

Sak 4. Valg av møteledelse, møtesekretær, tellekorps og to protokollunderskrivere

PRO-møtet bifalt følgende ved generell konsensus:

Møteledelse: Maria Fongen og Jorun Nikoline Myklevik

Møtesekretær: Camilla Cselenyi og Christine Behncke Thielemann

Tellekorps: Henri Maatje og Vidar Blomdal

Protokollunderskrivere: Eric Sundt-Johannesen og Jacek Palkowski

Sak 5. Godkjenning av innkallelsen

Godkjent ved generell konsensus.

Sak 6. Godkjenning av dagsorden

Godkjent ved generell konsensus.

Sak 7. Orientering fra biskopen

Biskopen holdt et innlegg for PRO-møtet der han orienterte om dagens situasjon i de ulike menigheter i bispedømmet, samt enhetene ved bispedømmets administrasjon i Akersveien i Oslo.

Spørsmål / kommentarer til biskopen:

Helge Gudheim: Kom med et forslag angående den pågående registreringen av katolikker i bispedømmet. Han tror at det kunne være noe å vinne på å ha folk i menighetene på lokalnivå som hjelper presten med å registrere folk, som et slags tiltak eller en aksjon.

Biskop Bernt: Dette forslaget berører sogneprestenes evne til å delegere arbeid. Sogneprestene skal få kurs av bispedømmet som går ut på å fungere som prest i norske sogn. Alle nye prester må gjennomføre dette kurset, og alle "gamle" får et tilbud med sterk oppfordring om å gjennomføre det.

Ingvild Sjø: Presiserte at det er viktig å være på hugget hvis man skal ha tak i en kirketomt fra kommunene. Det er viktig at bispedømmet og menigheten henger sterkt med i slike prosesser hele veien og har kommunikasjon med kommunene det gjelder.

Bodil Brøgger: Kom med en kommentar angående Norges katolske kvinneforbund (NKKF). De har før i tiden drevet arbeid med å skaffe utstyr til kirker og lignende. Men dette arbeidet blir nå forsømt - foreningen gjør i dag isteden et stort arbeid på andre områder internasjonalt og med høringsrapporter og den slags. Det finnes mange kvinner der ute i menighetene som trenger en arena til å møtes. For eksempel er babysang er en viktig ting.

Biskop Bernt: Vil oppfordre grupper og enkeltpersoner til å melde seg inn i NKKF.

Sak 8. Orientering fra kontorsjefen

Da kontorsjef Einar Nelson ikke var til stede under møtet, var det Thuan Cong Pham, økonom i OKB, som orienterte under dette punktet.

Registreringen av polske katolikker som er kommet til Norge:

Ingenting er så viktig for Kirken som å registrere medlemmer, og registreringskampanjen fortsetter med positive resultater tross nedgangstider:

Våren 2008 = 5000
Høsten 2008 = 7000
Våren 2009 = 8300
Høsten 2009 = 9900

De polske katolikkene utgjør nå ca. 17 % av OKBs medlemmer.

Statlig og kommunal støtte for den polske gruppen utgjør ca 6 millioner kroner i dag.

Seminarets venner:

Info-foldere om denne ordningen er sendt ut til alle menigheter i OKB. Dagens seminar har behov for 1, 2 millioner kroner årlig til dekning av driftskostnader.

Seminalet har derfor behov for flest mulig ”venner” som bidrar økonomisk med en fast månedlig sum, snarest mulig.

En statistisk oversikt over andelen ”venner” i de ulike menighetene ble presentert:

Holmia messested	19	0,006%	3 326
Mariakirken (Asker og Bærum), Stabekk	10	0,003%	3 418
Mariakirkens menighet, Lillehammer	3	0,010%	303
St Franciskus Xavierus menighet, Arendal	0	0,000%	1 150
St. Ansgar menighet, Kristiansand	4	0,002%	2 281
St. Birgitta menighet, Fredrikstad	5	0,004%	1 411
St. Clara menighet, Kongsvinger	0	0,000%	332
St. Frans menighet, Larvik	1	0,002%	498
St. Gudmund menighet, Øvre Romerike	0	0,000%	1 114
St. Hallvard menighet, Oslo	27	0,003%	8 203
St. Josef menighet, Haugesund	3	0,002%	1 237
St. Laurentius menighet, Drammen	15	0,006%	2 598
St. Magnus menighet, Lillestrøm	8	0,003%	2 771
St. Maria menighet, Askim	2	0,003%	775
St. Mikael menighet, Moss	1	0,001%	1 280
St. Olav menighet, Oslo	32	0,004%	9 061
St. Olav menighet, Tønsberg	6	0,004%	1 674
St. Paul menighet, Bergen	20	0,002%	8 534
St. Peter menighet, Halden	1	0,003%	287
St. Svithun menighet, Stavanger	14	0,003%	5 044
St. Teresia menighet, Hønefoss	1	0,001%	689
St. Thomas kapelldistrikt, Valdres	1	0,013%	77
St. Torfinn menighet, Hamar	8	0,009%	918
Vår Frue menighet, Porsgrunn	7	0,004%	1 630
Ingen menighet (ikke katolikker, organisasjoner osv...)	6		
Oslo Katolske Bispedømme	206	0,004%	58 611

Økonom Thuan Cong Pham betegnet disse tallene som *skandaløst lave*, og oppfordret PROs representanter til aktivt å gå ut i sine respektive menigheter for å verve flere faste givere til denne ordningen, Seminarets venner.

Innspill og kommentarer:

Frøydís Gustavsen: Påpekte at det må ut og informeres bredere om dette, ikke kun ved infobrosjyrer. Det kan være en idé at seminaristene kommer rundt til de ulike menighetene og presenterer seg selv og prosjektet for menigheten.

Invid Sjø: Påpekte at det kan tyde på en mangel på forståelse blant legfolk for hva prestene betyr for oss i Kirken. Det kunne vært en idé å bruke *Prestens år*, som nå er blitt utropt, til å nå ut med informasjon om dette.

Sak 9. Årsrapport fra AU

Maria Fongen oppsummerte og kommenterte kort hvert av punktene i rapporten. (Se saksdokument.)

Spørsmål, innspill og kommentarer til årsrapporten:

Ekteskapsaken:

Thanh Huu Nguyen: Foreslo at Familiesenteret arrangerer en informasjonskveld eller kursdag om ekteskapsaken og den nye ekteskapsloven som er kommet. Foreslo dessuten at det ble oversatt og distribuert informasjon om ekteskapsaken på nasjonalspråkene i bispedømmet.

Maria Fongen: Sa at Familiesenteret gjerne kommer rundt, og også foredragsholderne fra Nordisk nettverk for ekteskapet som har besøkt PRO, men anbefalte at folk leter etter flerspråklig informasjon selv på internett; det ligger linker på Familiesenterets nettside som leder videre ut i verden.

Frøydis Gustavsén: Påpekte viktigheten av å informere mer om den nye ekteskapsloven i menighetene, fordi det er stor mangel på kunnskap blant folk flest, om det som skjedde da den nye ekteskapsloven ble vedtatt av Stortinget.

Maria Fongen: Oppfordret PROs representanter til å vurdere å danne en katolsk ekteskapsorganisasjon i Norge. Påpekte viktigheten av å slå ring om den samfunnssøylen ekteskapet er.

Carl Erik Thielemann: Foreslo at katolikkene stiller seg sammen med andre kristne kirkesamfunn i Norge i arbeidet for å bevare ekteskapet og familien som bærende samfunnssøyle.

Helge Gudheim: Bifalt det siste forslaget og påpekte at det er mulig å få til et godt samarbeid om dette med en del lutherske miljøer i Norge, og at det er bedre å slå seg sammen med dem enn å grunnlegge en egen katolsk organisasjon for dette.

Maria Fongen: Presiserte at hun mener at det av pastorale, kateketiske og kateketiske hensyn, er behov for å stifte en egen spesifikt katolsk ekteskaps- og familieorganisasjon.

Media i OKB:

OKB har hatt en omstrukturering av avdelingene og arbeider nå på en ny måte med informasjonsflyt og medier. Omleggingen av nettsiden www.katolsk.no trer etter planen i verk den første søndagen i advent. Nettstedet får da en helt ny profil og det vil være svært

mye enklere og mindre ressurskrevende for de ulike avdelingene i OKB å komme ut med informasjon på den nye nettsiden.

Helge Gudheim: Tok til orde for at Broen og www.katolsk.no må begynne å sentrere seg om mer aktuell debatt, for slik det er i dag er Broen noe preget av å være kun et slags menighetsblad.

Maria Fongen: Opplyste om at bispedømmets medieavdeling vil gå inn i et samarbeid med tidsskriftet "Strek", som er et medium for aktuell debatt i samfunnet.

Katolsk nettavis:

Prosjektet med å lage en katolsk nettavis er nå lagt på is.

Maria Fongen: anbefalte PROs representanter å legge trykk på biskopen for å etablere en egen katolsk nettavis i Norge.

Helg for medarbeidere i Kirken:

Frøydis Gustavsen informerte om dette. Ressursgruppen som PRO hadde nedsatt for å arbeide med dette, kom aldri så langt som til å konstituere seg. Derfor har dette arbeidet foreløpig ligget på is. Frøydis Gustavsen og sr. Marie Kristin ønsker uansett til å dra dette i havn, og de vil jobbe med å få i stand et slikt seminar for dem som arbeider i Kirken. Frøydis Gustavsen påpekte viktigheten av at alle menighetene reagerer og melder folk på når det blir sendt ut invitasjon. Det vil bli behov for flere medarbeidere når dette seminaret skal arrangeres. PROs representanter ble oppfordret til å ta dette til etterretning og melde seg til Frøydis Gustavsen dersom noen kunne tenke seg å være med i denne gruppen.

Diverse:

Valg til menighetsråd og PRO bør avholdes i menighetene i god tid før høstmøtet. Maria Fongen oppfordret til at alle menighetene avholdt valg(ene) mellom april og juni.

Sak 10. Markering av prestenes år i OKB

Den 16. juni i år, på 150-årsdagen for den hellige Jean Marie Vianneys fødsel - han som er alle sognepresters skytshelgen - utropte pave Benedikt XVI et Prestenes År, som skulle begynne på høytiden for Jesu Hellige Hjerte den 19. juni i år og avsluttes neste år ved samme høytid. Dette året skal tjene til å styrke alle presters forpliktelse til indre fornyelse, slik at de kan bli sterkere og mer inntrengende vitner for Evangeliet i dagens verden. Pave Benedikt XVI ønsker å fokusere på den nære forbindelsen mellom Jesu Hjerte og prestegjerningen, som den hellige Jean Marie Vianney ofte fremholdt: "Presteembetet er Jesu Hjertes kjærlighet." Slik utgjør prester en overveldende gave ikke bare til Kirken, men også til menneskeheten, påpeker paven.

Debatt og innspill til saken:

Ingvild Sjø: Holdt et lite innlegg om prestens rolle i Kirkens liv, og oppfordret til å ha kjærlighet til presten, og til en holdningsendring blant legfolk; det er viktig å respektere presten og å gjøre som han sier.

Biskop Bernt: Påpekte at dette temaet er viktig; det gir legfolk en anledning til å tenke på prestene. Alle kan også gjøre noe helt konkret, for eksempel å gi penger til "Fondet for prestenes velferd", som ble opprettet av avdøde biskop Gran. Dette fondet hjelper prestene med åndelig fornyelse, retretter, kurs, etterutdanning og så videre.

Videre påpekte biskop Bernt at det er viktig å komme med tilbakemelding til presten - og da først og fremst av positiv, rosende karakter. Dersom det er behov for å gi negativ tilbakemelding til presten er det de rette personer som skal gjøre det, nemlig for eksempel de legfolk som har tilstrekkelig kjærlighet til presten til at de kan gjøre slikt. Ellers er det viktig at vi alle forstår prestenes livssituasjon; de lever ikke i samliv, men har gitt hele sitt liv for Kirken og Kristus, derfor har de andre livsforhold enn veldig mange legfolk med familie. Det å korrigere prestene er først og fremst biskopens mandat.

Til slutt ville biskop Bernt påpeke at han har sett at veldig mange menigheter er svært glade i sine prester, at de blir behandlet godt og at det er lykkelige forhold mellom prestene og menighetene – dette gjelder selv de prestene som kan være litt vanskelige, slik biskop Bernt ser det. Det er et viktig moment at prestene er i Kirken ikke for sin egen skyld, men for et felles liv med menigheten.

Biskopen hadde et forslag om at markeringen av prestenes år menighetene bør ligge tettest mulig opp til St. Eysteins dag, med tanke på presteseminaret.

Pastor Carlo Le Hong Phuc og pastor Oddvar Moi ble oppfordret til å gi uttrykk for hva de som prester kunne ønske seg av tiltak i forbindelse med prestens år i bispedømmet

Pastor Carlo Le Hong Puc: Synes det er hyggelig å møte folk og bli kjent, og å spise middag sammen med familier og lignende. Ønsker seg gjerne mer av dette.

Pastor Oddvar Moi: Synes det er interessant å møte mennesker i de naturlige sammenhengene som presten møter mennesker i, nemlig dåp, bryllup, dødsfall og så videre.

Saksbehandling:

I anledning av prestenes år foreslo AU følgende forslag for PRO-møte, som ble bifalt ved generell konsensus:

- 1) PRO trykker opp et kort med pavens og den hl. Jean Marie Vianneys bønner for prestene.
- 2) PRO sender ut i menighetene forslaget fra den pavelige Kongregasjon for Kleresiet om å holde sakramentstilbedelse for å be om nye prestekall og styrking av de prestene vi allerede har, og invitasjonen til ”åndelig moderskap” for prester. (En del legpersoner kan ha et særlig kall til å be for prester, og brosjyren fra Kongregasjonen for Kleresiet er en verdifull veileder til å leve et slikt kall.)

I tillegg kom følgende forslag til tiltak opp, som PRO-møtet ved generell konsensus bifalt å foreslå for biskopen å sette i verk:

- En årlig messefeiring for alle prester den 24. januar.
- En årlig kollekt til Prestenes velferdsfond den 24. januar.
- Oppfordre til at legfolk i menighetene gir kjærlighet til prestene i deres samarbeid og praktiske bistand i menigheten.
- Å sette fokus på Seminarets venner, slik at legfolk ser at å bli fast bidragsyter til presteseminarer er en måte å støtte presteskapet i bispedømmet.

Sak 11. Nordisk katolsk familiekongress i Jönköping 2010

Det Katolska Utskottet för Äktenskap och Familj i Sverige har i lengre tid holdt på å forberede en nordisk katolsk familiekongress som skal gå av stabelen i Jönköping 14.-16. mai 2010.

Kongressens målsetning er å styrke familiens samfunnsbyggende betydning og la ekteskapets sakrament bli en ny evangeliserende kraft i vår egen tid.

Hovedinnleder på kongressen vil være patriarken av Venezia, kardinal Angelo Scola, som regnes som en av Kirkens ypperste teologer på området ekteskap og familie.

Alle katolikker i Norden er innbudt til å delta, og i særdeleshet ektepar, familier, barn, besteforeldre og medarbeidere i bispedømmer og menigheter.

Familiesenteret i OKB arrangerer fellesreise med buss for katolikker fra Norge, men det går fint an å reise selv med bil. Innkvartering skjer på Ibis hotell i Jönköping sentrum til sterkt redusert døgnpris (SEK 475 + frokost SEK 85). Øvrige måltider vil bli subsidiert (SEK 50 pr. måltid), mens reiseutgifter må dekkes av deltagerne selv. Deltagerne oppfordres til å søke menighetene om reisestøtte. (Se saksdokumentene for nærmere beskrivelse av familiekongressen.)

Saksbehandling:

PRO-møtet vedtok ved generell konsensus å anbefale alle katolikker med interesse for ekteskaps- og familiepørsmål å delta på den nordiske familiekongressen i Jönköping 14. – 16. mai 2010.

Sak 12. Livsvern – behov for innsats, mulige veier å gå.

I PROs arbeidsprogram er livsvern det første av våre B-punkter, dvs. punkter PRO kan ta fatt i om kapasiteten strekker til. Temaet er særdeles omfattende; det spenner over alle livets faser fra unnfangelse til død, og berører grunnleggende moralske og etiske problemstillinger. Når vi ser på utviklingen innen teknologi, humanmedisin og lovgivning, støter vi ofte på praksis som alvorlig krenker livet.

Vi som bekjenner oss til Kristus har en særskilt forpliktelse til å forsvare livet i alle dets faser og avskygninger. Vi er kalt til å holde frem livets uforlignelige verdi som et grunnprinsipp i all samfunnsbygning og mellommenneskelig omgang. ”Det glade budskap om Guds kjærlighet til mennesket, det glade budskap om menneskets verdighet, og det glade budskap om livet er ett og det samme budskap,” konstaterte pave Johannes Paul II i sitt rundskriv *Evangelium Vitae* (1995), som antagelig er det 20. århundres viktigste skrift til livets forsvar. (Se saksdokument for nærmere beskrivelse av saken.)

AU inviterte med dette PRO til en idémyldring for å vurdere veier å gå.

Debatt, forslag og innspill:

Helge Gudheim: Mener at vi i dag preges av en reell ”avmaktsfølelse”. Hvordan skal vi skal vi som katolikker kunne gjøre noe med det som skjer? Det kan se ut til at det toget er gått.

Andreas Christiansen: Det er viktig å gjøre noe, selv om dette juridisk sett er en tapt sak. Det politiske aspektet i dette er viktig.

Henri Maatje: Å nå ut med generell informasjon om dette er viktig. Det bør legges ut som en egen sak på www.katolsk.no, eller i hvert fall som en veldig tydelig link der.

Maria Fongen og Thuan Cong Pham: Oppfordrer til medlemskap for enkeltpersoner i organisasjonen Menneskeverd.

Maria Fongen: Oppfordrer til lesning av encyklikaen "Humanae Vitae" skrevet av pave Johannes Paul II.

Pastor Oddvar Moi: Foreslår en søndag i året med messe for livsvern.

Frøydis Gustavsen: Dette er ikke en sak for bispedømmenivået, men derimot for den enkelte menighet. Det bør settes i verk kampanjer som opplyser legfolk i menighetene om det som skjer i samfunnet i dag. Dette trenger ikke nødvendigvis å dreie seg kun om å

dele ut skriftlig materiale som infofoldere, men informasjon bør i tillegg spres muntlig. Vi må huske på at en del legfolk fra de nasjonale gruppene ikke leser så godt norsk, og vil heller gjerne vil få høre ting muntlig. Det er et stort behov for kunnskap blant folk i menighetene, og det er viktig å nå ut til flest mulig. Frøydis foreslo at det ble opprettet et nettsted hvor det kunne legges ut ressursstoff om disse temaene (livsvern, eutanasi, samliv.)

Helge Gudheim: Katolikker kan søke om å komme inn i Norske kirkeakademier. Den katolske kirke i Norge bør søke å knytte seg til denne institusjonen. Det ville gitt bedre muligheter til å søke om økonomiske midler til å drive livsvernkampanjer i våre menigheter. Norske kirkeakademier forvalter egne fond for slike tiltak, som det går an å søke på til konkrete prosjekter man ønsker å få finansiell støtte til.

Biskop Bernt: Den katolske kirken i Norge mangler antagelig fagfolk på dette etisk vanskelige området. Det bør bygges opp akademisk kompetanse på dette, og til det kan vi bruke MF og kompetente personer. Antagelig bør det settes ned et råd for livsvern i bispedømmet. Katolikker burde gripe ordet i den offentlige debatt - det er det altfor få som gjør. Videre er det viktig å huske på at dette er et vanskelig felt, fordi slike tema griper de aller fleste mennesker på en emosjonell måte. Vi kan i dag si at debatten om samliv er absolutt ikke avsluttet i og med vedtaket av den nye ekteskapsloven. Den var overhodet ikke ferdigdebattert da den gikk gjennom i Stortinget. Det er mange ubesvarte spørsmål som ligger i luften i den offentlige debatt når det gjelder dette.

Det er legfolkets ansvar å delta i debatten og i politikken. Dessuten er det et vesentlig problem at våre innvandrergrupper forsvinner i mediene og i mediebildet. Det må vi gjøre noe med. Våre nasjonale grupper må komme på banen og inn i mediebildet med sine stemmer.

Helge Gudheim: Vi må være oppmerksomme på at katolikker kan være redde for å uttale noe som er galt i forhold til Kirkens lære i offentligheten.

Biskopen Bernt: Man deltar i debatten primært på egne vegne og ikke på Kirkens vegne. Man må som katolikk både tenke og reflektere selv, og i tillegg forsøke å lytte til det Kirken sier, og deretter bør man søke å formidle seg inn i den offentlige (politiske) debatt.

Maria Fongen: Oppfordrer biskopen om å komme med en offentlig melding til alle katolikker om å engasjere seg i politikken og offentlige debatt i disse etiske spørsmålene (livsvern, eutanasi og samliv).

Maria Fongen: Kom med et forslag om at det ved neste PRO-møte inviteres en person fra den svenske katolske livsvernorganisasjonen Respekt og en person fra den norske livsvernorganisasjonen Menneskeverd, for å fortelle om hvordan de arbeider.

Saksbehandling:

PRO-møtet vedtok ved generell konsensus å anbefale biskopen å innlemme livsvern i bispedømmets pastorale satsning gjennom følgende tiltak:

- Oppfordre katolikker til å engasjere seg angående etiske spørsmål som livsvern, eutanasi og samliv i den offentlige debatten i samfunnet.

I tillegg vedtok PRO-møtet ved generell konsensus:

- å invitere noen fra den katolske livsvernsorganisasjonen Respekt i Sverige, og noen fra opporganisasjonen Menneskeverd i Norge, til å komme og holde et innlegg på neste PRO-møte til våren.

- å nedsette en nettbasert arbeidsgruppe som jobber for livsvern, bestående av Frøydis Gustavsen, Ingrid Hamberg, Arve Solhaug og Andreas Christiansen.

Sak 13. Nye statutter for Pastoralrådet i OKB

Saksbehandling:

Ved votering vedtok PRO-møtet enstemmig å foreslå for biskopen å la følgende nye statutter for Pastoralrådet i OKB gjelde fra og med neste mandatsperiode for Pastoralrådet, det vil si høsten 2010:

Innledning

Ved dåpen er alle de troende gjort til ett legeme i Kristus og utgjør Guds folk; på sin egen måte er de gjort delaktige i Kristi prestelige, profetiske og kongelige funksjoner, og setter ut i livet hele kristenfolkets oppgave i Kirken og i verden.

De troende deler en felles verdighet som medlemmer ved å være gjenfødt i Kristus, og ved å nyte godt av det samme barnekår og det samme kall til fullkommenhet, idet de sammen har én frelse, ett håp og én udelt nestekjærlighet.. Derfor er det i Kristus og Kirken ingen forskjeller på grunnlag av herkomst, sosial tilhørighet eller kjønn, fordi der ikke er ”jøde eller hellener, slave eller fribåren, mann eller kvinne. For vi er alle ett i Kristus Jesus”.

Som levende lemmer på Kristi Legeme er alle legfolk kalt til å bruke alle sine krefter på Kirkens vekst og kontinuerlige helliggjørelse, og til å gi et verdifullt bidrag til å evangelisere verden. I kraft av sin kunnskap, kompetanse eller særskilte evner har

legfolket rett og til tider plikt til å ytre seg om de ting som angår Kirkens beste gjennom de organer Kirken har etablert for dette formål.

Pastoralrådet i Oslo katolske bispedømme (PRO) er det organ der biskopen konsulterer de troende i anliggender som berører Kirkens pastorale virke. Å sitte som representant i Pastoralrådet er et ansvarsfullt tillitsverv og en betrodd tjeneste som biskopen verdsetter høyt i sin hyrdegjerning. Det må utøves samvittighetsfullt og med vilje til aktiv innsats.

Alle som er valgt inn i PRO må prioritere de to årlige møtene og kun bruke varamann ved sykdom og i helt spesielle tilfelle. Dette betyr også at menighetsprester som er valgt inn i PRO, må skaffe vikar til søndagsmessen. Varamenn til PRO oppfordres til ikke å legge andre avtaler til PRO-helgene, siden plutselig sykdom e.l. kan gjøre at de blir innkalt på kort varsel.

Både PRO-medlemmer og varamedlemmer plikter å sette seg inn i alle sakspapirer og referater fra både PRO og Arbeidsutvalget, slik at de kan møte best mulig forberedt til møtene.

Alle medlemmer av PRO (faste og vara) må være forberedt på og villige til å påta seg oppdrag fra PRO og AU. Dette kan f. eks. være som medlem i en arbeidsgruppe som skal utrede en spesiell sak. Medlemmene kan også bli bedt om å besvare spørreundersøkelser på vegne av sin menighet/organisasjon.

Artikkel 1

Pastoralrådets natur

Oslo katolske bispedømmes Pastoralråd (heretter forkortet PRO) består av troende i full enhet med Kirken, som under biskopens ledelse undersøker, vurderer og foreslår praktiske løsninger i forhold til pastorale anliggender i bispedømmet², slik at man fremmer Guds folks liv og handling i samsvar med Evangeliet.

Artikkel 2

Representativitet

Pastoralrådet representerer totaliteten av de troende i bispedømmet overfor biskopen. Rådets sammensetning bør reflektere de forskjellige regioner i bispedømmet, sosial og kulturell bakgrunn, yrker og de oppgaver den enkelte utøver i sitt kirkelige engasjement, enten individuelt eller i samarbeid med andre, er representert, og slik at representativiteten også er ivaretatt med hensyn til kjønn og alder³.

Artikkel 3

Mål

Sammen med biskopen er PRO ansvarlig for å løse de oppgaver av pastoral art som angår bispedømmet. Likeledes bistår Pastoralrådet biskopen i utarbeidelsen av de pastorale strategier.

PRO skal især se til følgende pastorale anliggender i bispedømmet i kontinuerlig årvåkenhet overfor det som skjer i tiden:

- Katekese, evangelisering og misjon
- Karitativt og diakonalt arbeid

- Arbeidet for barn, unge og studenter
- Arbeid for ekteskapet og familier
- Arbeid for syke, eldre, nødlidende og flyktninger
- Arbeid for innvandrere
- Livsvern
- Pastoral og sakramental betjening av alle katolikker

I denne oppgaven skal Pastoralrådet kartlegge den sosiale virkelighet og den religiøse tilstand i bispedømmet, slik at man bedre kan vite hvem og på hvilken måte Kirkens tiltak skal rettes mot; det skal foreslå konkrete tiltak og følge opp gjennomføringen av tiltakene etter at de er godkjent av biskopen.

Artikkel 4 **Rådgivende funksjon**

Pastoralrådet har rådgivende votum.⁴ Det gir biskopen anbefalinger som vil være til hjelp i hans hyrdegjerning.⁵

Artikkel 5 **Styre**

Biskopen er Pastoralrådets formann og det tilkommer ham å:

- a) utnevne de ikke-valgte medlemmer av rådet, godkjenne de valgte medlemmer og godkjenne de utøvende organer;
- b) innkalle til og presidere – selv eller ved delegat – Pastoralrådets møter;
- c) godkjenne Pastoralrådets resolusjoner;
- d) bestemme tidspunkt og form på hvordan man offentliggjør det Pastoralrådet har behandlet⁶.

Artikkel 6 **Kriterier for å tilhøre Pastoralrådet**

Troende som er i full enhet med Kirken⁷, og som i sitt kristenliv utviser en fast tro, god forståelse og dømmekraft, kan tilhøre Pastoralrådet⁸.

Artikkel 7 **Medlemmer**

Følgende er naturlige medlemmer i kraft av sin funksjon:

- a) Kontorsjefen;
- b) rektoren ved presteseminaret,
- c) bispedømmets økonom
- d) rettsvikaren

e) Koordinatoren for nasjonalsjelesorgen

f) Sakkyndige etter biskopens avgjørelse

Følgende er valgte medlemmer:

- en (1) representant fra hver menighet og hvert kapelldistrikt i bispedømmet (valgt av menigheten eller utnevnt av menighetsrådet i den aktuelle menighet)
- fire (4) geistlige (en (1) utnevnt av Presterådet fra dets medlemmer og tre (3) valgt av geistligheten ved Prestemøtet)
- tre (3) lege medlemmer av ordenssamfunn e.l. i bispedømmet (utnevnt av ordensforstanderne i bispedømmet, dvs. øverste superior for et ordenssamfunn innen bispedømmets grenser)
- ett (1) medlem fra fem nasjonale grupper fastsatt av biskopen (utnevnt av de nasjonale sjelesørgerne i samråd med koordinatør for nasjonalsjelesorgen og biskopen)
- to (2) medlemmer fra NUK
- ett (1) medlem fra NKKF
- ett (1) fra hver av de katolske organisasjoner biskopen gir representasjonsrett (valgt av organisasjonens årsmøte e.l.)

I tillegg utnevner biskopen inntil tre (3) medlemmer.

Alle valgte medlemmer skal også ha en vararepresentant.

De andre stiftene i Norge og Caritas kan sende en observatør uten stemmerett.

Valg av menighetsrepresentanter til PRO avholdes samtidig med menighetsrådsvalgene i bispedømmet.

Artikkel 8

Utøvende organer

Pastoralrådet har et Arbeidsutvalg (heretter AU) som forbereder de ordinære møtene og har ansvar for å videreføre PROs arbeid og programmer mellom møtene. Pastoralrådet har en sekretær som er ansatt og lønnet av OKB. Biskopen er formann i AU, som for øvrig består av:

- 1 en ordfører (koordinatør) og en vara-ordfører valgt blant PROs medlemmer
- 2 Presterådets utnevnte medlem i PRO
- 3 to (2) medlemmer valgt blant PROs medlemmer

Artikkel 9

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget skal:

- a) utarbeide dagsorden for Pastoralrådet i samsvar med biskopens anvisninger og Pastoralrådets forslag, eller ut fra forslag fra AU selv;
- b) forberede de nødvendige dokumenter til Pastoralrådsmøtene;
- c) oppmuntre de forskjellige pastorale instanser representert i Pastoralrådet til å sette seg inn i og engasjere seg i de saker som er behandlet eller skal behandles på møtene.

Mellom pastoralrådsmøtene møtes Arbeidsutvalget med den nødvendige hyppighet. Ordføreren kaller inn til møtene etter avtale med biskopen. AUs møter innkalles med én ukes varsel. Referat fra møtene godkjennes av biskopen før utsendelse.

Artikkel 10 **Ordføreren**

Det er ordførerens oppgaver å:

- a) moderere møtene i Pastoralrådet og Arbeidsutvalget;
- b) utføre det som måtte bli vedkommende pålagt av enten Pastoralrådet i plenum eller av Arbeidsutvalget.

Artikkel 11 **Sekretæren**

Det er sekretærens oppgaver:

- a) å skrive møtereferatene;
- b) å sende ut all nødvendig dokumentasjon og andre nødvendige meddelelser til Pastoralrådet;
- c) å sørge for kontortjenestene og Pastoralrådets arkiv.

Artikkel 12 **PROs møter**

Pastoralrådet møtes i plenum ordinært to (2) ganger i året¹⁰, til et vårmøte og et høstmøte. Tidspunktet for disse møtene fastsettes av biskopen. Det skal sendes ut innkallelse til PROs ordinære møter til alle medlemmer og varamedlemmer senest en (1) måned før møtedato. Er et medlem forhindret fra å delta, skal vedkommende snarest mulig underrette sitt varamedlem og PROs ordfører og sekretær.

Dersom biskopen finner det nødvendig, eller dersom minst en tredjedel av medlemmene i Pastoralrådet ber om det og får biskopens godkjenning, kan det kalles inn til ekstraordinært møte i PRO. Skriftlig innkalling til et slikt møte bør sendes ut senest tre uker før møtedato. Dagsorden for ekstraordinære møter fastsettes av biskopen.

Ved hvert ordinært PRO-møte skal dagsorden inneholde:

- 1 valg av tellekorps og to protokollunderskrivere;

- 2 godkjenning av innkallingen;
- 3 godkjenning av dagsorden;
- 4 biskopens orientering om bispedømmets tilstand;
- 5 behandling av innkomne saker;
- 6 andre spørsmål PRO selv velger å drøfte på møtet;
- 7 allmenn debatt om PROs virksomhet med eventuelle forslag

I etterkant av hvert møte i PRO utsendes referat til alle medlemmer og varamedlemmer. Før utsendelse skal referatet gjennomgå av to protokollunderskrivere og godkjennes av biskopen. Referatet skal også offentliggjøres i bispedømmet.

Artikkel 13

Forberedelse av møtene

Ved første møte i en ny funksjonsperiode utarbeider og vedtar Pastoralrådet et arbeidsprogram for funksjonsperioden ut fra avtroppende AUs forslag.

I møteforberedelsen skal det legges vekt på følgende:

- a) De viktigste sakene fremlegges ved hjelp av sakspapirer, gjerne etter utredninger gjort av Pastoralrådets medlemmer eller av ekstern ekspertise.
- b) sakspapirene bør inkludere “forslag til rådgivende vedtak”, redigert slik at man kan votere over dem.
- c) dagsorden, tilleggsdokumentasjon og sakspapirer bør være medlemmene i hende innen syv (7) dager før Pastoralrådsmøtet.

Ved siste møte i en funksjonsperiode utnevner biskopen og AU en valgkomité på tre personer blant de sittende pastoralrådsmedlemmer. Valgkomitéens oppgave er å kartlegge og foreslå egnede kandidater til det nye AU (inkl. ordfører og vara-ordfører) blant det nye pastoralrådets medlemmer.

Artikkel 14

Voteringer

1. Kun valgte medlemmer og de tre medlemmer særskilt utnevnt av biskopen har stemmerett.

2. For at en votering skal være gyldig, kreves det at ett medlem mer enn halvparten av Pastoralrådet er tilstede.¹¹ Vedtak som får simpelt flertallstilslutning av de tilstedeværende, anses som godkjent av Pastoralrådet¹².

3. Det skal holdes hemmelig valg hver gang det avholdes valg av personer eller dersom et av Pastoralrådets medlemmer ber om det.

Artikkel 15

Funksjonsperiode

1. Pastoralrådets funksjonsperiode er på to år¹⁴. Perioden går fra PROs høstmøte frem

til høstmøtet i neste partallsår.

2. Medlemmene i PRO velges/utnevnes for en hel funksjonsperiode. Ingen valgte/utnevnte medlemmer kan sitte i PRO i mer enn tre sammenhengende perioder.

3. Ethvert medlem kan fratre, men fratredelsen trer først i kraft etter at den er godkjent av biskopen.

4. Om et medlem trer ut før mandatsperioden er utløpt trer første varamedlem inn. Det skal deretter avholdes suppleringsvalg til ny vara etter den prosedyre som kreves for valg av den som skal erstattes. Det nye medlemmet avslutter sin funksjonsperiode på den dato som det avtroppende medlem normalt ville avsluttet det.

Artikkel 16 **Opphør av funksjon**

Ved sedisvakans opphører Pastoralrådets funksjon¹⁵.

NOTER:

¹ Kfr. Can. 512 §1

² Kfr. Can. 511; Konsildekret om biskopenes pastorale munus, *Christus Dominus*, nr. 27; Retningslinjer for biskopenes hyrdegjerning (nedenunder kalt Retningslinjer), nr. 184 (Bispekongregasjonen, 22. februar 2004)

³ Kfr. Can. 512 §2

⁴ Kfr. Can. 514 §1

⁵ Kfr. Retningslinjer, n° 184

⁶ Kfr. Can. 514 §1

⁷ Kfr. Can. 512 §1

⁸ Kfr. Can. 512 §3

⁹ Kfr. Retningslinjer, n° 184

¹⁰ Kfr. Can. 514 §2

¹¹ Kfr. Can. 119, n° 2

¹² Kfr. *ibid.*

¹³ Kfr. Can. 172 §1, n° 2

¹⁴ Kfr. Can. 513 §1

⁸ Kfr. Can. 513 §2

PRO gikk gjennom det forelagte forslaget, og rettet opp ordlyden enkelte steder. Forslaget ferdigstilles med PROs rettelser av Christine B. Thielemann og Maria E. Fongen, og oversendes til p. Fredrik Hansen og biskopen til endelig formulering.

Sak 14. Orientering om OKBs budsjett

Bispedømmets økonom Thuan Cong Pham orienterte under dette punktet.

Prognose 2009

Regnskapet for innværende år foreligger naturligvis ikke ennå. Derimot ble det presentert en prognose: OKB går antagelig med et underskudd på 2 millioner kroner Det er mye bedre enn 2008.

- Årsresultat prognose 2009: Minus kr. 2.050.844
- Årsresultat 2008: Minus kr. 9.624.074
- Budsjettert årsresultat 2009: Minus kr. 6.046.000

- Driftsresultat prognose 2009: kr. 2.932.829
- Driftsresultat 2008: Minus kr. 1.692.656
- Budsjettert driftsresultat 2009: Minus kr. 68.000

Inntekter

Bispedømmet har i år fått veldig mye mer i statstilskudd enn året før.

- Statstilskudd kr. 20.779.036 (mot 2008: kr 16.299.090)
- Bonifatiusverk kr. 977.118 (mot 2008: kr. 600.000)
- Menighetsbidrag kr. ? (2008: kr. 2.800.000)
- Støtte fra IMDi kr. 1.500.000

Kostnader

- Administrasjon OKB: kr. 1.200.000 i utgifter til advokathonorar.
- Renteutgifter: kr. 650.000 i renter på lånet OKB tok opp for å bygge presteseminar.

Budsjett 2010

- Budsjettert årsresultat: kr. 2.016.573
- Budsjettert driftsresultat: kr. 2.806.573

- Renteutgifter på kr 800.000 er den store utgiftsposten utenom driften.

Budsjetterte inntekter 2010

- Statstilskudd
  - Vi er 63275 registrerte i OKB
  - Beregner 58000 godkjente for 2010
  - Omtrent 5000 ugyldige
  - 370 kr per medlem

- Totalt kr. 21,5 mill

- Vi regner med å få kr 0,5 mill ekstra fra IMDi til OKBs aktiviteter for arbeidsinnvandrere. Opp til kr. 2,0 mill fra kr 1,5 mill.

Budsjetterte kostnader 2010

- De største postene
  - Personalkostnader: 53,5 årsverk. Opp 3 årsverk.
  - Drift av bygninger og kontorer: Kr. 6,1 mill.
  - Informasjon og media: Kr. 2,9 mill
  - Pastoralt arbeide: Kr. 3,3 mill
  - Prester: Kr. 6,6 mill
  - Nasjonalsjelesorg: Kr 1,0 mill
  - Administrasjon: Kr 8,9 mill

Endringer 2009 – 2010

- Kommunaltilskuddsordningen
  - Alt kommunaltilskuddet går inn på en egen konto.
  - Alle prestelønninger går fra denne kontoen.
  - Av resterende midler settes det av 20% til Menighetenes byggekonto.
  - Resten fordeles likt per hode til menighetene.
- Avlønning av prester
  - Alle prester lønnes fra OKB.
  - Arbeidsgiveransvar flyttes fra menigheter til OKB.
  - Lønn betales fra hele potten med kommunaltilskudd.
- Menighetsskatt

Menighetsskatten vil bli avviklet.

Sak 15. Menighetshåndboken / HMS I OKB

Saken bortfalt fordi den som skulle orienterer om dette, Einar Nelson, ikke var tilstede under PRO-møtet.

Sak 16. Andre saker som ble meldt inn til PRO

Orientering fra Norges Unge Katolikker

Pablo Barrera orienterte. NUKs årsrapport ble delt ut til PROs representanter, og det ble gitt en kort orientering om NUKs generelle arbeid. Det viktigste NUK gjør av katolsk barne- og ungdomsarbeid er å utarbeide og sende fire blader i posten i året til alle medlemmer, arrangerer forskjellige leirer og turer for barn og ungdommer, samt driver lokallag i menigheter over hele landet. Bladene NUK utgir er aldersgruppetilpasset og har generelt høyt nivå på innholdet.

Angående innmelding i NUK gjennom katekesen: Det er viktig for NUK å få mange medlemmer, fordi det utløser statsstøtte - som igjen betyr økonomiske midler til å drive katolsk barne- og ungdomsarbeid i Norge. Innmelding i NUK samtidig med at menighetskatekeseavgiften blir innbetalt av foreldrene til elevene er et meget godt og viktig tiltak i forhold til å øke NUKs medlemstall, og det oppfordres til at PROs representanter promoterer innmelding i NUK gjennom katekesen i forhold til menighetsrådet, sognepresten og kateketlederen i sine respektive menigheter.

Orientering fra Nasjonalsjelesorgen i OKB

Margareta Tumidajewicz ved det nyopprettede kontoret for Nasjonalsjelesorgen kom og orienterte. Hovedmomentene omhandlet:

- I bispedømmet er det mange instanser som har kompetanse på integrering – det gjelder å koordinere disse og det er Nasjonalsjelesorgens oppgave.
- Kirken er en møteplass for mange innvandrere.
- Det er et meget stort behov for informasjon i de nasjonale gruppene og blant innvandrerne som er kommet til Norge nylig.
- Nasjonalsjelesorgen har en veldig stor kontaktflate
- Nasjonalsjelesorgen samarbeider med Nav, Arbeidstilsynet, Utlendingsdirektoratet, Skatteetaten og Leieboerforeningen om å arrangere informasjonsmøter for polske arbeidsinnvandrere.
- Det rettes fokus på å rette informasjonsarbeidet også mot kvinnelige innvandrere og ikke bare mannlige.
- Fokus på Au pairer

- Pilotprosjektet "Forum".
- Politisk arbeid

PROs representanter og medarbeidere i menighetene kan gjerne henvende
Najonalsjelesorgen i OKB.

Sak 17. Eventuelt

Ingen saker ble meldt inn.

[Sak 18. Evaluering av møtet]

Protokollunderskrifter:

Jan 29. 01. 10
Dato

Eric Sundt-Joh
Eric Sundt-Johannesen (Sign)

8.2.10
Dato

J Palkowski
Jacek Palkowski (Sign)